

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL VISAPUSĖS PARAMOS UKRAINOS PERGALEI PASIEKTI, NARYSTEI EUROPOS SĄJUNGOJE PASPARTINTI IR SAUGIAI LAIVYBAI JUODOJOJE JŪROJE UŽTIKRINTI

2022 m. birželio 9 d. Nr. XIV-1132
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

remdamasis Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. balandžio 27 d. rezoliucijos Nr. XIV-278 „Dėl provokacinių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“, 2021 m. liepos 13 d. rezoliucijos Nr. XIV-505 „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“, 2022 m. vasario 24 d. rezoliucijos Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, 2022 m. kovo 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-931 „Dėl šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai ir visateisės Ukrainos narystės Europos Sąjungoje“, 2022 m. kovo 22 d. rezoliucijos Nr. XIV-964 „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“, 2022 m. balandžio 12 d. rezoliucijos Nr. XIV-1010 „Dėl Rusijos Federacijos vykdomos agresijos ir karo nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo“, 2022 m. gegužės 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-1070 „Dėl Rusijos Federacijos veiksmų Ukrainoje pripažinimo genocidu ir Specialiojo Tarptautinio Baudžiamojo Tribunolo įsteigimo Rusijos agresijos nusikaltimui ištirti“ nuostatomis;

sveikindamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2022 m. kovo 2 d. rezoliuciją dėl agresijos prieš Ukrainą, 2022 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl agresijos prieš Ukrainą humanitarinių pasekmių, 2022 m. balandžio 7 d. rezoliuciją dėl Rusijos Federacijos narystės Žmogaus teisių taryboje sustabdymo ir 2022 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl pasaulinės maisto nesaugumo būklės;

primindamas, kad laivybą jūrose ir vandenynuose reguliuojantys tarptautinės teisės principai, įtvirtinti 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, garantuoja atvirosios jūros laisvę neutraliuose vandenyse;

griežtai smerkdamas Rusijos Federacijos, bendrininkaujant Baltarusijos Respublikai, vykdomą plataus masto karinę invaziją į Ukrainą, genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir prieš suverenią Ukrainą ir jos žmones vykdomus karo nusikaltimus, kurie šiurkščiai pažeidžia tarptautinės teisės normas ir Jungtinių Tautų Chartijos principus, dvišalius bei daugiašalius susitarimus, kelia grėsmę Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui;

reikšdamas visapusę paramą už savo laisvę, suverenitetą ir teritorijos vientisumą kovojančiai Ukrainai ir palaikymą Ukrainos gynėjams bei piliečiams, kovojantiems su neišprovokuotą ir neteisėtą karą pradėjusia Rusijos Federacija;

būdamas įsitikinęs, kad vienintelis būdas užtikrinti tvarią taiką Europoje yra besąlygiška Ukrainos pergalė šiame Rusijos pradėtame kare ir kad ši pergalė taip pat atvers galimybes demokratinėms permainoms pačioje Rusijoje;

pabrėždamas būtinybę užtikrinti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos režimų atskaitomybę, teisinę atsakomybę ir reparacijas už vykdomus agresijos ir karo nusikaltimus, nusikaltimus žmoniškumui, genocidą ir žmogaus teisių pažeidimus, Ukrainos ūkio, infrastruktūros, kultūros vertybių, gamtos naudmenų ir kitų išteklių naikinimą bei grobimą;

vertindamas Europos Sąjungos, NATO valstybių narių ir partnerių bei kitų demokratinių šalių griežtas sankcijas, įvestas Rusijos Federacijai dėl jos vykdomo karo prieš Ukrainą bei karo nusikaltimų, o Baltarusijos Respublikai – dėl jos kaip bendrininkės dalyvavimo Rusijos Federacijos karinėje agresijoje prieš Ukrainą, dėl gausių ir nesibaigiančių žmogaus teisių pažeidimų ir hibridinės agresijos veiksmų prieš Europos Sąjungos valstybes nares;

pažymėdamas, kad Rusijos Federacijos veiksmai blokuojant laivų judėjimą Juodosios jūros dalyse, įskaitant Kerčės sąsiaurį, pažeidžia tarptautinės teisės normas ir principus;

pabrėždamas Rusijos Federacijos atsakomybę dėl pasaulinės maisto krizės ir besivystančioms šalims gresiančio bado, kuriuos ji sąmoningai sukėlė pradėjusi karą prieš Ukrainą ir blokuodama Ukrainos – vienos iš pagrindinių pasaulio maisto produktų tiekėjų – jūrų uostus, grobdama grūdų ir maisto produktų atsargas, naikindama Ukrainos žemės ūkio sektorį, užpuldama grūdus gabenančius taikius prekybinius laivus, blokuodama laivybą Juodosios jūros dalyse prie Ukrainos krantų ir taip paversdama skurdžiausius besivystančių šalių, ypač Afrikos žemyno, gyventojus Rusijos Federacijos vykdomo karo įkaitais ir netiesioginėmis aukomis;

sveikindamas Ukrainos pasirengimą atnaujinti grūdų ir kitų maisto produktų eksportą į besivystančias šalis, kurioms ypač gresia Rusijos Federacijos karo veiksmų sukeltas maisto produktų stygius ir maisto kainų kilimas;

deklaruodamas laisvojo pasaulio valstybių pareigą padėti besivystančių šalių gyventojams išvengti bado grėsmės, į kurią juos įstūmė nusikalstamo Rusijos Federacijos režimo vykdomas karas, ir tam tikslui sukurti atvirosios jūros laisvę Juodojoje jūroje užtikrinančius mechanizmus;

atsižvelgdamas į oficialią Ukrainos paraišką dėl narystės Europos Sąjungoje, kurią Ukrainos Prezidentas Volodymyras Zelenskis 2022 m. vasario 28 d. pateikė Europos Komisijai pagal Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnį;

pažymėdamas Ukrainos ilgalaikį siekį tapti Europos Sąjungos valstybe nare, jos įsipareigojimą puoselėti Europos vertybes ir didžiulę pažangą, kurią Ukraina per pastaruosius aštuonerius metus padarė įgyvendindama Ukrainą ir Europos Sąjungą siejančią Asociacijos sutartį;

patvirtindamas Lietuvos pasirengimą teikti Ukrainai visokeriopą pagalbą jai siekiant narystės Europos Sąjungoje,

įsipareigoja palaikyti Ukrainą iki pergalės ir visiško Ukrainos teritorijos vientisumo atkūrimo;

kviečia vadovautis nuostata, kad karas gali būti baigtas tik tokiu būdu ir tokiais sąlygomis, kurie bus priimtini Ukrainai ir kuriuos apibrėš Ukrainos žmonių valią išreiškianti teisėta šalies Vyriausybė;

primygtinai ragina Rusijos Federacijai ir Baltarusijos Respublikai įvestų ekonominių ir politinių sankcijų atšaukimo nesvarstyti tol, kol nebus pašalintos tiesioginės sankcijų įvedimo priežastys, tai yra besąlygiškai nutraukti Rusijos Federacijos karo veiksmai prieš Ukrainą, išvesta okupacinė kariuomenė ir atkurtas visiškas Ukrainos teritorijos vientisumas, sustabdyti žmogaus teisių pažeidimai, įvykdyta deputinizacija ir demokratinės reformos, kaltieji dėl agresijos, karo nusikaltimų, nusikaltimų žmoniškumui, genocido, žmogaus teisių pažeidimų ir hibridinės agresijos prieš Europos Sąjungos valstybes nares organizavimo patraukti teisinėn atsakomybėn, taip pat sutarta dėl reparaacijų milžiniškus karo nuostolius patyrusiai Ukrainos valstybei;

kreipiasi į Jungtinių Tautų Organizaciją, demokratinių valstybių parlamentus ir vyriausybes ragindamas neatidėliotinai atkurti grūdų ir kitų maisto produktų tiekimą iš Ukrainos besivystančioms šalims ir tam tikslui imtis visų priemonių užtikrinti saugų jūrų susisiekimą su Ukrainos Juodosios jūros uostais, pirmiausia su Odesos jūrų uostu, aprūpinant Ukrainos pajėgas pakrančių gynybai reikalinga ginkluote, suteikiant Ukrainai apsaugą ir saugumo garantijas nuo užpuolimo iš jūros, sukuriant saugius transporto koridorius ir taip užtikrinant laivybos laisvę bei saugią laivybą Juodojoje jūroje, tam pasitelkiant norinčių ir galinčių prisidėti valstybių karinius jūrų laivus;

ragina Europos Sąjungos valstybes nares atverti Ukrainai realią narystės Europos Sąjungoje perspektyvą, suteikiant jai Europos Sąjungos šalies kandidatės statusą 2022 m. birželio 22–23 d. vyksiančioje Europos Sąjungos Vadovų Taryboje ir nedelsiant pradedant derybas dėl narystės Europos Sąjungoje, nesiekiant pagreitinotos ar palengvintos narystės procedūros, tačiau drauge užtikrinant, kad visateisė narystė bus suteikta, kai tik Ukraina atitiks narystės kriterijus;

kviečia Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės narius, Lietuvos Respublikos Seimo narius ir visų Lietuvos valstybės institucijų pareigūnus visais jiems priimtinais lygmenimis tarptautinėse institucijose, organizacijose ir forumuose padėti Ukrainai pasiekti šiuos pirmiau išvardytus tikslus.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen